

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 5. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 11. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY, 11, 1923. LETO (VOL.) IX.

Francozi vkorakali v Nemčijo.

VKORAKANJE SE JE PRIČELO PRI DUESSELDORFU V NEMŠKO INDUSTRIJSKO OKROŽJE. — 38 VLAŠKOV VOJAŠTVA SE POMIČE PROTI MESTU ESSEN, OD KATEREGA PRVE STRAŽE SO KOMAJ PAR MILI.

Berolin, 10. jan. — Glasom največjih poročil iz Essena je pričelo včeraj popoldne francosko vojaštvo vpadati v Nemčijo. Prve čete so vkorakale v nemško ozemlje pri Duesseldorfu. Moč francoskega vojaštva, ki je vpadlo v Nemčijo, se čeni okoli 45 tisoč mož. Francozi so se sinoči nahajali le komaj 7 milj od mesta Essena, katerega nameravajo zasesti, kot centralno nemške industrije v Westfaliji. Dohod francoskega vojaštva se pričakuje v Essenu v par urah.

Essen, Nemčija 10. jan. — Mestna oblast v Essenu je sinoči naročila vsem hotelirjem, da naj obveste svoje goste, o prihodu francoskega generalnega štaba, ki ima baje v kratkem dostopi v mesto. Najbrže bo potreba oddati vse javne prestore na razpolago francoskemu generalnemu štabu, ki se bo naselil v mestu. Na občinstvo se je izdal poseben apel, da naj se zadržijo mirno brez vsakih izgovorov.

Pariz, 10. jan. (Francosko poročilo). — Prodiranje naših čet se nadaljuje. Kot predstraže prodirajo oklopni avtomobili. Za njimi se pomiče pehota in poljski topničarji. Nad pomikajočo se vojsko v Nemčijo krožijo zrakoplovi. Nemško prebivalstvo se zadržuje mirno, kakor bi se ne godilo ničesar. Naše predstraže so oddaljene komaj 5 milj od mesta Essen.

Tako je torej končno Francija izvedla svoje znanje, namram Nemčiji, ki se vedno kuša plačati povzročeno škodo, ki jo je povzročila s svojimi armadami po Belgiji in Severni Franciji. Francija trdi, da ta okupacija nemškega industrijskega okrožja je le začasna, dokler se Nemčija ne poda in ne plača njih predpisanih odškodninskih svot, ki jih ima za povrniti bodisi s oddajo raznega

materijala, kot je ruda in premog, ki jo zavezniki radi vzamejo na račun reparacijske odškodnine. Dokler pa tega Nemčija ne prične izpolnjevati, bodo ostale te obmejne nemške pokrajine zasedene in Frandija jih bo obdajala. Kot si ji bo videlo primerno. Znaniti, da zna silo pobrati nekatere vrednosti v materialu. Kako bo zavlada v okupiranem ozemlju bo v kratkem obelodanjeno, ko bo Francoska vlada predložila pogoje Nemški vladi, tu bodo vojašni natančni pogoji, ki bodo seveda istega značaja, kakor so dosedanje zahteve Francije, ki se glase, plačaj ali te pa bomo.

Iz Pariza prihaja tudi vest, da je včeraj ameriški poslanik Myron T. Henrick iskal v uradu francoskega ministra Poincaréa, ki ga pa baje iz gotovih virov ni sprejel v avdienco, ampak ga je poslal na urad zunanjega ministra, da naj tam obrazloži vse težnje, ki jih želi obrazložiti njemu. Britanska in Nemška javnost slutijo, da je ameriški poslanik najbrže hotel potolažiti Poincaréa. Slednji pa, da se temu izogne, ga je odslavljal in poslal na zunanje ministrstvo.

Kakor se da razumeti Washingtonsko vlado, ji ne ugaia preveč nastop Francije proti Nemčiji. Francija to dobro slutijo, zato je hitela na vse kriplje, da izvede svojo okupacijsko pridno prido zraven Amerika s svojimi predlogi.

Francoska vlada upa, da bo v kratkem Nemčija pristala na zahteve Francije in da bo pričela s plačevanjem svoje odškodnine. Kakor hitro se to zgodi, bo Francija odpopkalela svoje čete iz Nemčije, seveda slednja ji bo morala dati zanesljiva jamstva za svoje dane obljube.

KAJ JE Z LOZANSKO KONFERENCO?

Pariz, 10. jan. — Ker v evropskih političnih kotlih vre vse navskrži, je svet zadnjih par dni obrnil svojo glavno pozornost na Pariz, kjer ste si bile v laseh Francija in Nemčija radi reparacijske pogodbe. To je bilo za par dni bolj važno kot anglo-turški spor v Lausanni radi Mozula. Sedaj pa, ko se je glavni prizor v Parizu odigral svet zopet obrača svoje oči v Lausanno na konferenco, kjer ste se pred par dnevi Anglija in Turčija diplomatično lasale.

Kolikor se da razvideti iz zadnjih poročil iz Lozanske konference, ste sedaj Anglija in Turčija zelo različnega mnenja. V prihodnjih desetih dneh bo ali konferenca končana in pogodba med Anglijo in Turčijo podpisana ali pa se bo konferenca zaključila brez vsakega natančnejšega rezultata, tako prekujejo razni poročevalci iz Lozanske konference. Eni prekujejo, da zna nastati med Angleži in Turki vojna takoj, kakor hitro se konferenca ne reši ugodno. Drugi zopet prekujejo, da bo Anglija izpraznila Carigrad in istega prepustila Turkom, zahtevala pa bo za sebe Mozul, ker tam je za njo zlato in jabolko bogato oljno polje.

Tudi Turki sami so zelo optimistični in upajo, da se bo vse srečno izteklo. So pa odlično

da se jim vrne od strani Anglije pokrajino Mozul.

Iz Carigrada naznanjajo poročila, da je Turčija pravila v vzhodno Tracijo, že nad 20 tisoč svojega vojaštva, dasi je imela dovoljenje od zavezniške komisije na podlagi premirne konference v Mudaniji spraviti tja za zaščito javnega miru samo osem tisoč svojih žandarjev.

Tudi Grki baje dovažajo na meje svoja ojačenja in bati se je resnih konfliktov kot razvidno iz razpoloženja in vojaškega gibanja obeh strank.

DRUGA LEPA ČEDNOST PREMOGARSKIH MAGNATOV.

Washington, D. C. — Kongresnik Rogers iz Mass. je včeraj srdito napadel v zbornici premogarske magnate in v svojem govoru dokazal, da se kljub temu, da v Združenih državah orimaničuje trdega premoga istega izvaja v Kanado in tamkaj prodaja ceneje, kakor doma na lastnih tleh. Seveda vse te zadeve spadajo v področje vlade in njena dolžnost je, da bi na take stvari pazila. Če vlada ne bo štela publiko, kdo jo naj potem štiti izkoriščanja pred raznimi elementi? Politika bo — sega s svojim vplivom v vse važnejše kroge. Odtod tudi zaspasnost v merodajnih krogih.

GOSPODARSKI PREGLED RAVNOKAR MINOLEGA LETA.

Tedensko glasilo trgovinskega departamenta "Commerce Reports" tako-le označuje na kratko gospodarski pomen minolega leta:

Ob Novem letu je navada, da pregledamo gospodarski razvoj minolih dvanajstih mesecev in da iz tega stališča sklepamo, kaj nam je pričakovati v prihodnjih mesecih tekočega leta. Večina industriji se more z zadovoljstvom ozirati na napredek tega minolega leta vzlic mnogim težkostem, katere so poskušale. Ob sklepu l. 1922. ni videti nikakih resnih zaprek, ki bi bi ovirale nadaljni napredek tekom zgodnjega dela novega leta. Neuravnane razmere v inozemskih deželah, zlasti v Evropi, še vedno pritiskajo na našo trgovino in so brezdvomno v gotovi meri držale cene poljedelskih pridelkov izpod razmerja cen drugih pridelkov. Tekom zadnjih dveh mesecev pa so se te razmere v kolikor toliko zboljšale.

Produkcija tovarniških pridelkov je bila l. 1922. skoraj za 50 odstotkov večja kot v l. 1921., in to glasom podatkov nabranih od trgovinskega departamenta. Pridelnice so obratovala za 20 odstotkov več kot v l. 1921., industrija železa in jekla je povečala svojo proizvodnjo od 60 do 70 odstotkov preko one prejšnjega leta, industrija drugih kovin razen železa z od 50 do 95 odst., petroleja za 15 odst., koks za 40 odst., papir od 20 do 30 odst., kavčuk (rubber) za 40 odst., avtomobili za 50 odst., zidane zgradbe za 50 odst., lesna industrija za 35 odst., oprekarne za 50 odst., cement za 15 odst., usnje za 20 odst., sladkor za 45 odst., in mesarska industrija za približno 5 odstotkov. Dohodki iz poljedelstva so bili na sploh višji kot v l. 1921. Manj produkcije, kar se tiče važnejših industrij, je bilo le v izkopavanju premoga in to za 7 odst., manj bituminaznega premoga in za 47 odst., manj antracita.

Zvišanje produkcije in znižanje priseljevanja sta imela za posledico, da so se delavske razmere spremenile v toliko, da smo od velikega prebitka delavcev koncem l. 1921. prišli do točke, kjer se občuti pomanjkanje delavcev, dočim je nezaposlenost skoraj prenehala.

Prometne razmere so se spremenile od ogromnega števila brezdelnih železniških vozov koncem l. 1921. do znatnega pomanjkanja istih; nakladanje se je povišalo za 11 odst., napram v l. 1921.

Cene so se za farmarije povišale skoraj za 17 odstot., cene na debelo so se povišale za 10 odst., in one na drobno so se zmanjšale za 5 odst. Ta okoliščina daje farmariju večjo kupno silo in zožuje razliko v ceni med trgovci na debelo in onimi na drobno.

Količina trgovine je bila znatno večja v l. 1921. Predaje mail-order trgovin so se povišale za 6 odst., in podružniške prodajalne (chain stores) kažejo večji dobiček od 13 odst. Bančne vloge in promet izkazujejo približno isto razmerje.

V učelišču v Jannesville, Wis. je ravnateljstvo prepovedalo vsem dijakom in dijakinjam ples. Ravnateljstvo je namreč prišlo do prepričanja, da ples podere v mladini, če tudi je samo za zabavo, največ morale, katero mora učiteljstvo z velikim trudom vcepljati mladini v srce.

KRATKE NOVICE

— Francoska konjenica je baje pred durmi mesta Essen. Za njo koraka pehota in topništvo. Pehota in konjenica bo vkorakala že danes v mesto, dočim se bo topništvo nastanilo v okolici mesta.

— Vse nemške rudarske družbe v Essen in celi Westfaliji so baje dale odpeljati vse zapiske, tikajoče se proizvodnje premoga. Tudi vse vojaško orožje so oblasti umaknile v notranjost Nemčije.

— Nemški kancelar Cuno pravi, da nastop Francije bo spravil Nemce v slabo voljo, da ne bodo hoteli sodelovati ne z zavezniki in niti ne s svojo lastno vlado. Posledica vsega bo, da bodo Francozi in zavezniki dobili mnogo manj, kakor so dobivali dosedaj, ko je narod sodeloval, tako izjavlja nemški kancelar.

— Belgijsko-francoske čete štejejo nekako 55 tisoč mož, ki bodo okupirale ruško okrožje in istega nadzirale pri proizvodnji, katerega bodo zavezniki jemali na račun reparacije.

— Angleži in Amerikanci se ne strinjajo s Francosko invazijo. Politični opazovalci pričakujejo ostrega protesta od strani Anglije in Amerike.

— V Berlinu je bil ukraden ameriškem konzulatu z okna bronasti napis. Tatje medenih kovin v Nemčiji so zadnje čase zelo številni, ker je v sedanjih dobi silno težko dobiti medene kovine v Nemčiji.

— V Danville, Ill. sta bila včeraj povožena od brzovlaka Chicago & St. Louis Airline železnice brat in sestra Thomas in Ana Blum. Nesreča se je pripetila, ko sta na postaji stopila izza železniškega voza in v istem času je po progi prihitel brzovlak.

— V Coshocton, Ohio je padel na mestu mrtev Barham E. Carman, ko je izvedel, da je njegov sin Frank okradel znano milijonarko iz Buffalo. Mrs. Schoellkopf v New Yorku zadnji teden. Mož je trpel že doli časa na srčni bolezni.

— Iz Seattle, Wash. poročajo, da je povoden, ki je nastala po strašnem nallivu povzročila na milijone škode po državi Washington. Več mest v Lewis in Morton County-u je razdelanih.

— Iz Washingtona se čuje, da misli predsednik Harding imenovati gubernierja Jos. M. Dixona iz Montane za naslednika tajnika notranjih zadev, ki je baje ponudil svoj resignacijo.

— V Denveriu, Colo. je divjala predsedničnim strašna burja, kakršne še ne pomnijo tamnošnji ljudje. Lokalni vremenski opazovalci pravijo, da je drvela do 75 milj na uro. Več brzojavnih zvez je poškodovanih od te nenavadno močne burje.

— V Versailles, Ind. se je ponesrečil s svojim avtomobilom Willard Richards. Ko je obračal na nekem ovinku se mu je avto prebrnil na polzskem konkretnem potu. Richards je padel pri tem tako nesrečno pod avto, da je zadobil smrtno nevarne rane na glavi.

— V Marshallfield je umrl Rev. Fr. H. I. Stahling, O. F. M. župnik tamonjske cerkve Presv. Srca. Celo mesto žaluje za blaznim gospodom, ki je bil vzoren duhovnik in stoprocentni državljani, tako trdi tamonjski list.

— V Aberdeen, S. Dak. so se meščani odločili zgraditi novo noštno poslopje, ki bo stalo obično približno \$300.000.00.

— V Pontiac, Mich. je bilo včeraj 8 delavcev smrtno nevarno ranjenih, ko se je pripetila eksplozija v delavnici od Michigan Drop Forge Co. Materialna škoda povzročena od eksplozije se pa čeni nad 150 tisoč dolarjev.

REV. A. SOJAR UMRL.

Rev. A. Moder, župnik iz Bridgeville, Pa. nam je brzojavno sporočil v ponedeljek večer, da je ob 4. uri popoldne umrl v Pittsburgu Rev. Anton Sojar, začasni župnik slovenske cerkve Matere Božje v Pittsburgu. Baje je zbolel pretekli teden in v soboto so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je umrl.

Podrobnosti njegove smrti nam še niso znane. Tako se je oglasil ob 4. uri zvečer veliki zvon slovenske cerkve Sv. Stefana, katero je sezidal in naznanil naselbini to žalostno vest. Vse je nanadna smrt bivšega župnika pretresla.

Telesni ostanki pokojnega Rev. A. Sojarja bodo, kakor čujemo prepeljeni v Joliet, kjer bo položen k večnemu počitku v naselbini, kjer je pel v Božjo čast svojo novo mašo leta 1904. Naš č. g. župnik poizkuša in se trudi, da bi se telesni ostanki pokojnega bivšega chicaškega župnika Rev. Sojarja pripeljal za en dan v Chicaio v cerkev sv. Stefana, katero je on sezidal. Več, ko dobimo nadaljnje podrobnosti.

PAPEŽ PODARIL MILIJON LIR ZA NEMŠKE REVEŽE.

Rim, 10. jan. — Včeraj je svetil Oče Pij XI. nakazal 1 milijon laških lir nemškim katoliškim škofom, da iste razdele med nemške reveže. S tem je sv. Oče pokazal značaj usmiljenega Samarijana, ki ne pozna sovraštva, ampak mu je vsak enak, vsak brat z neumrjočo dušo.

To je vzorec, po katerem edino bi se dalo doseči svetovni trajni sporazum. Usmiljenja in medsebojne ljubazni manika danšnjemu svetu. Ko bi prepričali evropski narodi lastovali ta zaklad v svojih srcih, bi prav lahko in brez težav dospeli k zaželenemu cilju do trajnega miru.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Velika eksplozija v Mariboru. Dne 5. decembra ob pol osmih je nastala v Slovenski ulici v Mariboru velika eksplozija. V hiši štev. 18 stanuje puškar Čutič, ki je imel na dvorišču delavnico in skladišče, v katerem je bilo obilo smodnika, vtihotapljenega iz Nemške Avstrije. Še prejšnjo noč je Čutič prejel večio pošiljatev vtihotapljenega smodnika iz Woellersdorfa, katerega je shranil v delavnici. Drugo jutro je Čutič najbrže poskušal ta smodnik in pri tem je nastala eksplozija. Puškaar Čutiča so težko ranjenega izkopali izpod razvalin. V sosednjem stanovanju pa so našli mrtvo ženo delavca Škrbinca in nieno 11-mesečno dete. Drugih človeških žrtev ni bilo. Vojaki so izkopali izpod razvalin 27 zavojev vojaškega brezdimnega smodnika.

Smrtna kosa. Umrl je v Slivnici pri Mariboru 80-letni Peter Lesnik, po domače Gril, bivši župan v Orchovi vasi, mnogoletni občinski svetovalec in načelnik kralnega šolskega in cerkvenega odbora. N. v m. p.

Inozemska moka v Belgradu. Belgrajska mestna občina je dobila iz inozemstva 450 vagonov moke, ki jo namerava vreči na trg, čim bodo domači veletrgovci skušali dvigniti cene.

Udiranje zemlje. Iz Modene poročajo, da se pri Pavullu udira zemlja v obsegu 8 km. Več vasi je v nevarnosti. Dosedaj se je z vsem premičnim imetjem izselilo že 600 prebivalcev. Oblasti so odposlale na pomoč vojake in orožnike.

Prošnja. Naprošajo se vse one osebe, ki so se vozile z osebnim prometnim avtomobilom dne 15. novembra ob pol treh popoldne iz Ljubliane do Trojan, zlasti one, ki so opazovale in kritizirale ravnanje voznikov, da naznanijo svoj naslov pisarni odvetnika dr. Juro Adlešiča, Ljubliana. Sodna ulica 15, da se pomore čopravice osebi, ki je bila v avtomobilu v bližini Trojan težko poškodovana.

Napad na učitelja. Ko je šel učitelj v Sv. Križu, Jožef Ierele ponoči iz Moravé k Sv. Križu domov, sta ga v Gabrovki napadla dva moža s kolmi; Ierele je padel, ker so mu udarci pretresli možgane. Orožniki so zaprl dva fanta, katera sta osumljena, da sta pretepala učitelja.

Potres v Zagrebu. Dne 8. m. o. polnoči so bili v Zagrebu trije potresni sunki, ki pa niso bili zelo močni in so povzročili več strahu nego škode.

DENARNE POŠILJATVE.

Koristno je za Vas, ako se pri pošiljanju svoje ga denarja v staro domovino obrnete vedno le na naše podjetje. To pa zato, ker naše nove zveze z staro domovino nas omogočajo, da dostavljamo pošiljatve v stari kraj najbolj točno in najhitreje. Denar dostavljamo na najbližnjo domačo pošto prejemnika.

Pri nas dobite vedno najnižje borzne cene svetovnih valut. Pri večjih svotah, ki presegajo dvajset tisoč kron ali tisoč lir, damo še posebni popust.

GLEDE DOLARSKIH POŠILK GLEJTE OGLAS NA DRUGEM MESTU.

Cene denarju se večkrat menjajo, mi računamo po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

500 — kron	\$ 1.70	50 — lir	\$ 3.15
1,000 — kron	\$ 3.15	100 — lir	\$ 5.75
5,000 — kron	\$15.00	500 — lir	\$27.50
10,000 — kron	\$29.50	1000 — lir	\$55.00

Vse pošiljatve naslovite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI" 1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

ŠIRITE LIST EDINOST

ŠIRITE LIST EDINOST

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Hlače se jim tresejo.

Zadnje nedeljo je prinesla v javnost chikaška Tribuna uredniški članek pod naslovom: "RUSIJA IN EVROPA." Takoj v začetnem stavku izjavlja pisec dotičnega članka, da je danes za zaveznike najkločljivejši in tudi najusodepolnejše to dejstvo, da **PRIHAJA RUSKI MEDVED, TA SLOVANSKI VELIKAN** k sebi, da se probuja. Članek pravi, da Rusijo in njen splošni Ruskega naroda ne zastopa Lenin njen slučajni današnji diktator, kakor ga to tudi ni zastopal ruski car Romanoff. Lenineve doktrine in teorije so importirane, so mešanica Karla Marksa, znanega nemškega socialističnega teorista. Njegove ideje se niso rodile v slovanskih možganih, ampak so tuje blago, ki je importirano iz tujine. Prav tako so bile vse ruske uradne šege pred vojno in cela stoletja nazaj pod carskim režimom importirane iz tujine iz zapada. Ravno raditega jih ruski narod tudi ni hotel priznati kot za svoje lastne. Ruska uradna mesta so bila vsa okužena z nemško, skandinavsko in v veliki meri tudi s francosko disciplino. To pa zato, ker je bila carska družina vedno mešana, da je bilo v njej vedno več tuje krvi; kakor ruske. Da ruski narod ni tega odobral, kar so mu njegovi vladarji importirali iz tujine, pričajo številne vstaje in vedno nasprotovanje priprostega naroda režimom, ki so mu vladali s silo.

Članek slika Ruski narod kot narod z azijsko dušo, kar je pa krivica za Slovanstvo. Da, krivica je prav tako, kakor bi rekli Amerikancem, da so vsi do zadnjega sami Indijanci. Ne vem, kako bi bili Amerikanci zadovoljni, ko bi jih kdo naslikal z indijansko dušo. Priznam rad, da je Ruska država z Sibirijo in vsemi svojimi pokrajinami ena velika in težko domljiva sfinga, vendar glava Rusije v bistvu je ruska — torej Slovanska! Njene manjše kolonije v Sibiriji in Aziji ne tvorijo torej glavnega ruskega telesa, še najmanj pa Tartari in druga mongolska plemena, ne njegove duše, ki so med njimi naseljena. Prav tako ne mešana meksikanska rasa v južnem Texasu, ali v Novi Meksiki, par meksikancev tam ne tvorijo glavnega telesa in duše ameriškanskega naroda.

Če znabiti zapad sodi Rusijo in jo prišteva k nazadnjaški Aziji vsled njene civilizacije, se pa tudi globoko moti. Kdor tako sodi, ta je še prav malo poučen o Rusiji in njenih velikih znamenitih literarnih znanstvenikih, ki so svoje čase zavzemali zelo odlično mesto na kulturnem polju v Evropi.

Velika večina ruskega naroda, razven malih izjem, je evropejska — Slovanska, ki nima res azijske duše in nima na sebi niti najmanjšega značaja azijske duše.

Sicer pa je vse to trobentanje prav tako, kakor je bilo italijansko trobentanje o jugoslovanih J. 1919., ko je italijanski zgodovinar kapitan Ferrerri na sličen način opisoval jugoslovansko pleme. Za vse so nas imeli tudi drugi italijanski zgodovinarji, celo za same Mongole in bogsigavedi za kaj še vse, samo za kulturni narod ne. Da, jugoslovani smo bili tedaj vse, samo ta pravi ljudje ne! Danes, ko se gre za težnje Rusije radi Darđanel, so Rusi kot Slovani isto, kmalu jih bo svet menda proglasil za kanibale. In odkod vsa krivična sodba o nas Slovanih? To razjasnjuje najbolj značilno članek v Tribuni, ki pravi: "da je danes za zaveznike najkločljivejši in najusodepolnejše to dejstvo, da **PRIHAJA RUSKI MEDVED, TA SLOVANSKI VELIKAN** k sebi, da se probuja!"

Torej strah jih je, kakor pravi Father Trunk pred "zelenimi Slovani!" Preveč jih je! Boje se jih! Tako se jih boje, da celo članek v Tribuni pravi, da zna priti čas, ko se bo ameriški vojak red z angležom, fracožom in čujte celo z nemcem boril proti tej "zeleni sili Slovanstva" proti Azijski povodnji (pod tem izrazom misli namreč na Rusko povodnjo), da jo bo zajel in potisnil nazaj.

Eno upanje pri vsem tem pa ima lahko Rusija, pa naj jo prezira ves zapad in to upanje je, da ima ona v rokah žitnico, kruh in sploh vse kar potrebuje v domači hiši, dočim ima zapad le kamenita polja, ki mu ne rode žita, kolikor ga potrebuje in kolikor bi ga rad. Od tod izvira vsa "fovsarija" do Slovanske Rusije, ki ji ne morejo do živga ne z blokadami in ne z nobenimi sredstvi. Sedaj ji mej svetom mažejo njeno ime, da bi jo ves civilizirani svet začrtil, kot državo azijskih divjakov itd. Pa tudi to ne bo zdržalo. Laž proti resnici ne učinkuje dolgo. Pa tudi tukaj ne bo!

Naj ves svet protestira proti nam Slovanom zato, ker nas je veliko, mi ne damo na to nič. Slovan gre svojo pot, on se streznjuje, dviga svojo glavo iz spanja. Te dni je že prišel na Lozansko konferenco in tam krepko tolče po zeleni konferenčni mizi, zahtevajoč za se svojih pravic od kramarskih zaveznikov, kateri bi ga radi pili na račun Slovanov. Počakajmo še par let,

da se ta velikan popolnoma iztrezne, da se enkrat otrese še notranjih pijavk boljše vizma — tedaj pa bo nastopila Slovanska doba in ta doba ni več daleč, daširavno jo zapadni zavezniki ne pričakujejo s prevelikim veseljem!

IZ SLOVANSKIH NASELBIN.

Cleveland — Collinwood, O.
— Po dolgem času se zopet enkrat oglasim, daširavno sem eden bolj pri zaspanih. Naj bo kakor hoče, časi se izpreminjajo, pride spomlad, poletje, jesen in za njo zima. Tako se je tudi v naši fari zadnje čase precej izpremenilo. In sicer kakor je znano, da so nas zapustili bivši č. g. župnik Rev. I. Škur in mesto njih so dospeli k nam na našo župnijo Rev. Vitus Hribar bivši irski župnik v Barbertonu, Ohio.

V naši župniji vlada sedaj novo življenje, vse se je pričelo na novo in kot kaže bomo na tej poti gotovo dosegli mnogo lepih uspehov, ako bomo šli lepo skupno in složno na to skupno delo. Naša dolžnost je, da se oklenemo okoli naše cerkve in pomagamo vsak po svoji moči, da jo spravimo v vseh ozirih na višek uspehov in popolnosti.

Na zadnji seji je sklenilo društvo Katoliških Borštarnarjev št. 1640, da se naredi veliko kampanjo za pridobivanje novih članov. Vsak kandidat ima sedaj prosto preiskavo od zdravnikarja, kar je velike vrednosti za člane, ki mislijo pristopiti k našemu društvu. Zato bratje tega društva vsi na agitacijo, da bomo naše društvo dvignili kvišku v številu članstva. Društvo je na izborni finančni podlagi in ga je za priporočiti vsakemu katoličanu. Torej kvišku bratje in vsi na delo!

Veselite in živahnost naj zavlada me dnami!

Pozdrav vsem naročnikom in drugim

I. M.

Waukegan, Ill. — Srečno sem došel v sosedno naselbino Waukegan in sem se zopet, kakor ponavadi ustavlil pri našem marljivem zastopniku Mr. I. Drashlerju. Kmalu zatem sem se podal na agitacijo, s katero sem zopet dosegel velike nepričakovane uspehe. Zahvaliti se imam v prvi vrsti našemu zastopniku Mr. Drashlerju, ki mi je dal za pomoč svojega sina, da me je vodil po hišah, da sem tako lažje prišel do večjega števila novih naročnikov.

List Edinost je precej pridobila v waukeganski naselbini. Prav pridno so se na novo naročali, ker vse želi dobiti čimprej katoliški dnevnik.

Zgledal sem se tudi pri tukajšnjemu č. g. župniku Rev. F. Azbetu, ki so me jako lepo sprejeli in postregli, zakar jim izrekam najlepšo zahvalo. Zatem sem dolžan prisrčne zahvale za gostoljubno postrežbo, ki sem jo bil deležen pri našem tamošnjem zastopniku Mr. I. Drashlerju. Hvala za vse in Bog plačaj! Mr. Mathu Ogrin pa se zahvaljujem za prenočišče prav lepo, ki mi ga je dal brezplačno tekom mojega bivanja v Waukeganu. Vsem plačaj! vsemogočni Bog, kar ste storili te dni za katoliški tisk!

Pripomniti še moram, da so letos tudi tu v Waukeganu zelo zadovoljni in kar presenečeni z našimi letošnjimi stenski kolekdari. Vse jih občuduje. Pozdravljam vse waukeganske rojake, želeč jim srečno in veselo Novo leto 1923.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Kenosha, Wis. — Zapustivši v nedeljo dne 7. januarja prijazno waukegansko naselbino sem se podal v tamošnje bližnje slovansko naselbino Kenosha, Wis. Po navodilu Mr. Drashlerja sem došel srečno do prijazne družine Mr. Ermenca, kjer sem prav prijazno bil sprejet in sem pri njih tudi našel izvrstne prijatelje katoliškega tiska. Mr. Ermenec mi je pomagal jako vneto in dasi je bil to prvi pot, ki je došel tja zastopnik naših listov, je bil vspeh jako povoljen za začetek. Pridobili smo listu za to naselbino precej novih naročnikov, zakar sem seveda dolžan zahvale v prvi vrsti Mr. Ermencu, katerega zasluga je, da sem dosegel v tej naselbini ta uspeh.

Mesto Kenosha je jako prijaz-

no mesto in ima jako zdravo podnebje. Slovanski rojaki so tu jako gostoljubni, kakor je to že povsod slovanska navada. Vsem, ki so mi pri moji agitaciji pomagali bodisi že na ta ali drugi način se najlepše zahvaljujem in vse prav hvaležno pozdravljam in voščim vsem srečno in veselo Novo leto 1923.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

So. Chicago, Ill. — Še ni dolgo od tega, ko se je neki I. H. Š izrazil, da so v So. Chicago videti kisli obrazi. Prijatelji, mu pravim, je že prav, le počasi govori. Pridi, poglej, in se boš prepričal, da so tukaj Slovenci vse narave. To tudi pričajo pogoste zabavne prireditve.

Dne 30. decembra minulega leta je priredil Carniola Club svoj običajni letni zabavni večer.

Takoj drugi dan na Silvestrov večer so napravili vitezi sv. Florijana svojo veselico, ki je bila dobro obiskana.

Sedaj slišimo, da se pripravljajo društvo Marija Čistega Spčetja za svojo veselico, ki se bo vršila v soboto teden t. i. 20. januarja.

Čujemo, da se namerava tudi cerkveni pevski zbor meseca februarja oglasiti in prirediti vesel večer župljanom.

Toraj dosti prilike za radost in veselje tudi pri nas. Mi ne maramo v svoji sredi, dragi tovariši, kislih obrazov. Mi smo radi židane volje zato tudi radi prirejammo veselice in se jih radi udeležujemo.

Bravec teh vrstic obišči našo slovansko naselbino ob priliki kake veselice pa te bo minula slaba volja in bo zginil kisel obraz.

Kaj? Je li res? Kot doma v rodni vasi. Na predvečer in dan sv. treh Kraljev so se bili po naselbini oglasili koledniki. Naibolišci pevci so se zbrali, domeni in so v raznih hišah zapeli njim možno, lepo ubrano koledne pesmice. Bili smo presenečeni in radostno razpoloženi. Hudo je obolel Andrej Šveglj in so ga odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral podvreči operaciji po izjavi zdravnikov.

La Salle, Ill. — Le malo kdaj se kdo oglašil iz naše naselbine. Zato se moram zopet jaz, da ne bo javnost mislila, da smo že vsi pomrli.

Božične praznike smo obhajali jako zadovoljno. Imeli smo spet polnočno, pri kateri je bila cerkev polna nabit. Ljudje so prihiteli iz vseh bližnjih krajev kot iz Oglesbva. Utice in celo iz Depue počastit Božje dete v slovansko cerkev sv. Roka v La Salle.

Polnočna maša se je vršila z vso svečanostjo. Zlasti nekaj pomenljivega je bila polnočna pridiga, v kateri je slikal naš č. g. župnik Father Šaloven rojstvo Gospodovo, v vznešenih in lepih besedah. Božična kolekta je znašala \$543.03 kar je za našo naselbino izredno dobro. Vsem blagim darovalcem, ki so se spomnili na svojo cerkev o rojstvu Gospodovem s svojimi darovi naj Bog obilno poplača!

Zadnje nedeljo 7. januarja je bila v naši cerkvi sv. Roka prva slovanska poroka v tem letu 1923. Poročila sta se Mr. Franc Frank iz Oglesbva, Ill in Miss Sofia Persuh tudi iz Oglesbva. Ženin je doma iz Boroveli na Koroškem, žal sedaj v Nemški Avstriji. Nevesta pa je doma iz Štajerskega blizu nemškega Gradca, ki je prišla še le pred dobrim mesecem iz stare domovine. Poroka se je vršila ob 1 uri popoldne. Poročne obrede je izvršil naš domači č. g. župnik Father Šaloven. Poročencema želimo mnogo sreče in blagoslova v zakonskem stanu!

Poročevalec.

Slep moister pa — luh učenec in idealna kombinacija.

Možu je resnica, kar on ve: ženski pa kar verjame.

Narodnjaštvo in narodnost.

I. M. Trunk:

(Dalje).

Ampak še nismo na koncu glede gospodarskih razmer. Ako se je narodna smetana stekla v žepe nemškega veleposestva veleindustrije, veletrgovine, je pomenjalo to, da se v enaki meri oslabuje moč domačega naroda, da se mu z gospodarsko odvisnostjo spodkopava tudi politična moč. Omenim samo, da je 95 odstotkov slovanskega prebivalstva na Kranjskem imelo nekoč — nemški deželni zbor. Razmere so se sčasoma zboljšale, a kljub temu je imelo nekaj sto nemških veleposestnikov še do najnovjesejše ro poslancev. Odpadlo je pri vsem posebnem pri veleobrti, nekaj tudi na domače delavstvo, okoliške kmete itd., a to so bile zopet le drobtine ob bogato obloženi mizi. In te drobtine! Kako so jih delili? Ali niso z drobtinami vred dajali delavstvu tudi strup narodne mrznje, ali ga niso odtrgovali od doma najmanj z puhlo mednarodnostjo, ali ga niso, kakor posebno na Koroškem in Štajerskem, zapeljevali naravnost na pot narodnega odpadništva, ali niso z gospodarsko močjo delali tudi janičarje, hujše od turških? Poglejte slovansko delavstvo na Štajerskem. Ali ni bilo skozi in skozi nemškutarsko, narodu odtujeno, narodu sovražno? Ob plebiscitu l. 1920. na Koroškem je delavstvo glasovalo kot en mož protinarodno, pomagalo odtirati zibelj slovenstva od matere. Slovanski socialdemokrati so se prizadevali, da bi delavstvo pridobili za dom, ki jih je rodil, a uspeh je bil skoroda — ničla. Tudi na Kranjskem ni bilo dosti boljše, dasi še ne tako hudo, postajalo je dnevno hujše. Zopet sem na Jesenicah nekoč videl in slišal, kako je prav ogromna množica tovarniškega in železniškega delavstva morda pela — marzejezo, rdečo himno? Ne, pela, prav za prav rjula je ... "und es ertirt mit hellen klaengen das deutsche Lied" ... poleg groznega hajlala, toraj uganjala ne mednarodni, temveč najpristnejši nemški radikalizem. Ampak stavim, da med stotinami ni bilo niti enega pravega Nemca, morda nekaj "slovanskih Korošcev, drugi pa vsi pristni Krainer.

Še davno pred vojno sem bil nekoč v Ljubljani. V Graznali nekeje so obhajali neko nemško slavnost. Vlak proti Mariboru je bil nabit "nemških" turnarjev. Morda so bili Kočevarji. Ne vem. A kako so se ti petelini v Ljubljani obnašali! Dosti. Celje, Maribor ... so videli še druge prizore. Ali je bil slovanski narod še na svojih tleh? Kako se je slovenskemu delavcu gmotno gabilo, si moramo misliti. Uradnik in predelavec je bil Nemec, vsa boljša mesta so dobili le najhujši odpadniki, Slovencec, ki je ostal zvest narodu in veri, se je moral zadovoljiti z najnižjim delom, ako ga je sploh dobil — suženj je bil ne samo kapitala, temveč tudi osornega "Herrenvolka." Pa je bilo dobro v stari Avstriji!!

Je zdaj boljše? Vse pravi, da slabše. Res? Ali imate res samo trehuh? Kje je srce, kje je glava? Slabše? Res je kapitalizem ostal tudi še v Jugoslaviji, kakor so ga upeljali celo rdeči pesniki zopet v Rusiji. Nisem prijatelj kapitalizmu, a vem tudi, da brez njega ne gre, in je treba pametnih naporov, da se omeji izkoriščanje delavstvu po kapitalistični moči. V tem oziru je kapital enak, naj je v nemških ali slovanskih rokah in najhujši, kadar je v židovskih.

Pa nemški kapitalizem v stari Avstriji ni samo tlačil slovenskega delavstva gmotno, zastrupljal ga je, kakor sem dokazal, tudi narodno, odtujeval domu, narodno ubijal. Tlačil ga bo tudi še v Jugoslaviji, enako "mednarodniziral," razredoval, rdečih, komuniziral, toraj narodu zelo škodil, a grdihi nemških renegatov, neumnih in poneumljenih hajlovcev, besnih janičarjev ne bo ustvarjal več. To pa meni zdostuje za enkrat, da ne pravim prokl ... Jugoslavija, temveč vzklidem: Živelo narodno odrešenje po Jugoslaviji!

Ozreti se moramo tudi na slovanskega kmeta. Kmet je bil od nekdaj naš ponos, močan, a tudi skoraj edini vir naše narodne moči. Kmet nas je držal in bi bil nas še držal. Pa kako dolgo?

Veleposest je bila tuja, veleobrt tuja, uradništvo večinoma tuje, veletrgovina tuja, delavstvo najmanj odtujeno. Ostal nam je toraj le še kmet. Res ostal in bi ostal? Dvomim. Poglejmo malo razmere.

Mesta imajo na kmetstvo prebivalstvo velik vpliv. V čegavih rokah so bila mesta morda razen na Kranjskem? Čegav je bil Maribor, Celovec, Celje, Trst in nešteti mali kraji z zagriženim nemškim uradništvom? Ali ste že pozabili na nemške "sprachinseln"? Nemci še ne in jih še vindicirajo zase. Ali je kmet vplival na mesta? Vsakdo mora pripoznati, da je bilo narobe. Kako so mesta vplivala?

Prvič je šlo največ dobička kmetijskih žuljev v mestne žepe, toraj v tuje, nemške. Kmetu in narodu je ostal znoj. Ampak mestjan, prekupec, trgovec se ni zadovoljil samo s kmetiskim dobičkom. Skušal je vplivati tudi na dušo, zavladati nad kmetom tudi politično. Kakšne so bile občine blizu mest? Kje je vladalo nemškutarstvo tudi med kmeti? Zopet so bili obmejni kraji hudo zadeti. Kdo se ne spominja "giftne krote," ki je širila strašno nemškutarsko kugo ne samo med viničarji, sužnji nemških vinskih veletrgovcev, temveč tudi med zapitimi kmeti na Koroškem? Strašnih naporov je bilo treba, da se je kmet ohranil še zdrav, a bolezen političnega in narodnega okuževanja med kmeti se je čim bolj širila, ni pojemale. Boljše razmere so bile na Kranjskem in Goriškem.

Kakor mesta, je vplivala tudi veleposest. Ali niso bili gradovi in plemenitaši postavljeni zato, da nad kmetom gospodarijo? Kmet je sicer po tisočletnem tlačanstvu nemški gospodi postal svoboden, a kjer je bil blizu veleposestva, je ostal stari tlačan, ako se ni hotel gospodi udnjati narodno in politično. Prej valpeti, zdaj razni "ferboltarji" so vihteli bič nad kmetom, ako se ni hotel ukloniti njih nemškim težnjam. Kje so kmetje prodajali grudo svojih očetov? Že pred 30 leti je grof Thurn v Železni Kapli samo, pokupil 75 kmetov, uničil toraj toliko slovanskih družin in pomnožil nemško posest. Še nekaj desetletij in od slovanskega kmetijskega ljudstva bi bilo ostalo le še nekaj gorskih vasi.

(Dalje sledi.)

razen mal slame. Vejo, pa se oni strašansko motijo. Jez sem biu že dostkrat na bužji pot v Tuncab per svet An, k pravijo, da se tam dabi um in ta prava pamet, če se tie na bužje pot gre. Tam za ltariem je taku ozku, če se okrog gre, pa če bi bla tam pamet, bi se ne mogla drgač, kukr de b se srečala. Zatu jest vejm, de sem kunšten in brihten kukr marde naben drug. Vejo, pol sem pa jest že tud vse hantverhe paskusu. Vejo, jest sem glih taku kukr tist mežnar vad svetga Lunderberga, kukr poje tista peisem:

Per svetne Lunderbergu za mežnarija sem biu! Oh, tam sem se pa tudi več hantverhov učiu: Sem biu žnidar, sem biu tkavc, sem hlače šivov, platnu tkov. Oh, takrat je rejs lušno blo, sei zdej nej več taku.

Zato če me vzamejo v svoje buhdrukarijo jim bom lahko pomagal, kar bojo le tli. Vejo, jest znam prov za prov lepu pisat, znam tud peisemce skladat. Vejo, k sem biu un leit suie srce zgubu inu suie oči na rank Lizki, sem ie vsak teiden ana peisemca skampaniru in sem jo poslou. Samu to ie blu hedu, k se

Lizka nej prov neč zastapila na peisemce in jeh nej prov neč štemala, še men pa obrajtala. Pol znam jest tud mašine vrtet, ktera čjo. Pa še dost druga znam. Sei vejo, de ie Vamerik taku, de ie kdu dāma biu šuštar, tla Vamerik pa kreh peče, al dama ie cuine paliru, tla lela pa caitenge piše, kukr moi brat v Naj lork. Vidjo, on ie dama cuine pa kasti pabiru, pa zajne šivanke dajav. Tlalele v Vamerik pa taku strašansk lepu vatrobe veže, da ga vsa Vamerika občuduje. Če ie mui brat taku kunšten in brihten, mislejo, da jest neisem? Sei sma vsi, kar nas ie tazgagasteh vsi tak brihtne, de ie le kei. Zatu če me dājo marde v uredništvu, jem bom taku kunštne artikelce pisu, de boja vsi kranjic pa Vamerik stermel, pa se boja za nehne caitenge tepli, kukr doma za frišne zemlje. Le probajo naj! Le nej nekar ne cvibljaja nad mana, de bi jest reis vsega tega ne znov. Vejo neisem res taku neumen, kukr marde zgledam. Vejo, na tu ne smejo prov neč jet, kaku kdo zgleda. Vejo mui priatu Zajček s tavelkme ušesi taku neumnū zgleda, kaj ne, sei ga paznajo, ki tistega polentarca piše Rejs taku per-smojen zgleda, da bi človek mislu, de ne zna do pet štet. Pa al

kej berejo, kako srašansk učen piše in kaku strašansk kunštne artikelce ven dāie, de se mu ves svejt čudi. Sicer pa nej kar se be pagledajo. Sei oni pa glih taku. Taku oni strašansk kunštne zgledajo, pa mislijo, da sa rejs taku kunštne? No, pa ne smejm ieh razžalt. Samu tu sem tu poveidat, da nej nekar ne gledajo na naša žunajšna. Le na tu ie treiba gledat, kaj ie notri. Un dan sem imu tak permer, k sem per sujmu priatle, k me ie pavabu na par pažirku ta grenkga. K me ga ie pernesu, ie imu taka farba, de sem dāiu, tu pa že nej za pit. Sem pa paskusu, ie biu pa taku dober, de sem ga

kar dobiu mal pad kapa, de sem ga kumej damov nesu, taku sa se nage šebil. Zato ieh še enkrat prov lepu prosem naj me vzamejo v sui ofise, de jem bom pamagu per nehnem deili, jih ne bo nekol grimal.

Pavle Zgaga.

Ničesar ženski bolj ne vstreže kakor če njen soprog obrne svojo pozornost na nje kadar so njene prijateljice okli nje.

Vsi ljudie so rojeni za svobodo in enakopravnost. Za tem pa imajo vsi počitnice dokler ne pride. bela smrt.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
**BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.**
Prevzamem barvanie hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najbolše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

ZASTAVE

bandera, regalijs in zlato znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje
EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Avenue,
CHICAGO, ILL.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljave računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov, — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov, — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolara, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam ie še pridriati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za pošt-

**BANČNI ODDELEK
EDINOSTI**
1840 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Januarska RAZPRODAJA!

CENJENEMU SLOVENSKEMU občinstvu v Chicago in okolici naznanjam, da sem te dni otvoril veliko JANUARSKO RAZPRODAJO na kateri bom razprodal vso svojo letno zalogo najboljših vsakovrstnih črevelj, za može, žene, dekleta in fante, kakor tudi za otroke po nenavadno nižani ceni.

SEDAJ JE URA, DA PRIDETE PO OBUVALO IN SI GA NABAVITE SKORO ZA POLOVIČNO CENO!

NE PREZRITE TE PRILIKE! NE POZABITE TEGA ČASA!

Tu navedemo samo nekoliko cen:

Moške močne praznične črevlje ki so veljale do sedaj \$7.50.

SEDAJ SAMO:

\$5.85

Druge vrste moške črevlje različne velikosti in mode, ki so veljale dosedaj \$6.00.

SEDAJ SAMO:

\$4.95

Izborne črevlje vsakovrstnega tipa in mode, ki so veljale \$4.50.

STANEJO SEDAJ:

\$3.35

Ženske močne in trpežne črevlje, raznih vrst in mode, ki so veljale \$5.00.

SEDAJ SAMO:

\$3.35

Fine črevlje za mlajše dekleta, ki so veljale \$3.00.

SEDAJ SAMO:

\$1.95

Črevlje za šolarje in manjše otroke, ki so stale prej \$2.50.

SEDAJ SAMO:

\$1.45

Slipperje vsake vrste in tipa prodajam tekom te razprodaje skoro za polovično ceno, kakor smo jih prej.

Otroške črevlje velikost od 3 in pol do 8, ki so stale prej od \$1.25 do \$1.50 jih prodajam sedaj po: 95c.

ZAPOMNITE SI TO LE: DA VI POTREBUJETE OBUVALA JAZ PA DENAR. IN TUDI TO, DA TA RAZPRODAJA, KI VAM NUDI TAKE IZVANREDNE UGODNOSTI ZA NABAVO OBUVALA BO TRAJALA SAMO PARTEDNOV. PRIDITE TAKOJ, DA BOSTE DOBILI POVOLJNO OBUVALO! VSAKO OBUVALO, KI GA PRODAM GARANTIRAM!

JOSEPH PERKO

TRGOVEC S ČREVLJI

2101 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Zakaj naš narod zaupa svoje bančne posle nam

Zato ker smo včlanjeni pri Federal Reserve Bank, kateri mesečno poročamo vse naše poslovanje, ker je naša banka pod vladnim in državnim nadzorstvom kakor tudi Chicago Clearing House Association in posebno pa še, ker imamo sposobno in izvrstno uradništvo in upravni odbor, ker smo si v teku tridesetletnega obstanka, radi naše poštenosti in točnosti, pridobili zaupanje za vse oddelke našega poslovanja.

VSAKI MORE PRI NAS

vložiti varno svoj denar,
kupiti prvovrstne hipoteke (mortgage),
poslati denar na vse strani sveta,
kupiti parobrodne listke za vse prekomorske črte,
kupiti državne, mestne, okrajne in obrtne bonde.

Če ima kdo za krajši čas vložiti na obresti 1,000.00 ali več, urediti kakšne zapuščine, pooblastiti zastopnika svoje oporoke, ali pa urediti kako gospodarsko transakcijo, ali če ima, naj bo že posameznik, društvo ali druga, denar za investirati, naj se vedno obrne na našo

NAJVEČJO, NAJSTAREJŠO IN NAJBOLJ POZNANO JUGOSLOVANSKO BANKO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH, KATERA IMA NAD TRINAJST MILIJONOV DOLARJEV IMOVINE, in to je.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave. in vogal 19ste ulice
CHICAGO, ILL.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1,250,000.00

BANČNA TRDNJAVA JUGOSLOVANOV V AMERIKI

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal češki I. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

"Vse to je res," pritrjuje gospodinja, "pa jaz jih vendarle ne prodam, sram bi me bilo, če bi o tem začeli ljudje govoriti."

"Sram? Zakaj? Kako govorite?" se jezi kupec. "Ali ne poznate Poldka? Znam molčati ko grob. Niti misliti si ne morete, čigave lase sem že jaz odnesel v tej-le torbi, in nihče ne ve za to. Ali sem kdaj imenoval koga? Tudi o vas ne bo zvedela živa duša."

"Morda vas je kdo videl, ko ste šli sem."

"Naj vidi! Lahko tudi vpraša: Poldek, kaj si delal pri Porazilovih? Tisoč odgovorov imam: laneno seme sem prodajal gospodinj, kupoval sem žito, nesel sem pokazat blago za obleko, vprašal sem radi platna in podvez! Pa naj si vsak sam izbira iz tega, kar mu drago. Ne bodite torej nespametna, dajte si dopovedati in sečite semkaj na stolček, lepo nizko, tako." In že je vlekel od peči nizek stolček, na kateri je navadno sedela Dodla, kadar je kurila.

"Pa mož se bo jezil," je uporekala Dodla trdo, skoro ostro, kakor bi se zavedela iz omame.

"Mož? Smejati se vam moram!" je začel zopet Poldek potprežljivo in mehko. "Ali je treba, da mu o tem pravite? Molčite kakor jaz! Ali mislite, da ne vem, kako je pri vas navada? Vi spite vendar z zavezano glavo in vaš mož vas sedaj najbrž ne razpleta več, saj niste več mlada, in take norosti imata že za seboj. In ko se ob sobotah umivate in češete, izkopljite najprej lepo otročičke, oblecite jim čiste srajčke, spletite jim lase in jih položite v posteljo; šele nazadnje, ko že vsi — tudi mož spe, poklekajte še vi, se umijte in počesite. No, recite sama, če ni res?"

"Da, prav tako je, res," je pritrdila Dodla; a še se je branila. "Pa mož bo spoznal po ruti."

"Nič ne bo spoznal. Strup vzamem, da ne bo nič poznal. Saj vendar nočem vseh vaših las. Spređaj, zadaj in pri ušesih vam jih pustim, samo iz srede jih izstrižem, šč poznalo se ne bo; iz teh, ki ostanejo, si naredite lep svitek, povrh vam dam nov velik glavnik in ta bo napel ruto, da nihče ne opazi."

"Pa zakaj jih tako hočete? Kaj boste z njimi?"

"Tudi to vam povem. Zakaj ne bi povedal? Ravnateljica v mestu, silno visoka gospa, je imela vročinsko bolezen in lasje so ji izpadli. Glavo ima kakor koleno. Ker nosi klobuk, mora imeti lase. Poklicala me je, pa je rekla: Poldek, Vi ste pripraven človek, tu imate vzorec, preskrbite mi ravno take lase, moram si dati narediti lasuljo, pa niti v Pragi nimajo takih las. Ko sem videl vzorec, si mislim. Pa prav take ima Zgornja Porazilka v Klenči in samo ona; naravnost k njej grem. Menda ne boste pustili, da odidem praznih rok!"

"Koliko mi torej daste zanje?"

"Bog mi je priča, da jih bom drago plačal; vzamem jih samo toliko, kolikor bom zgrabil z roko, in takoj bom dal petak zanje!" In že je vlekel obrabljeno denarnico iz žepa.

Petak! Kako ga je Dodla potrebnal! Veliko bi s petakom opravila. A vendar se je obotavljala, molčala in premišljevala.

"Hitro torej," je silil Poldek, "vsak trenutek lahko kdo pride. Naj bo, to ruto s cveti vam dam še povrh! — No, torej! — Sedite že enkrat!" Odpiral je torbo v naglici, izvlekel glavnik in škarje in prigovarjal Dodli. "Saj ste še mlada, lasje vam bodo še zrastle, pa še bolj gosti in dolgi, kakor jih imate sedaj."

Dodla niti sama ni vedela kako in že je sedela na pručici. Poldek ji je odvezl ruto, potegnil glavnik iz las in jih razpustil. Kot kačice so zdrsnile kite po hrbtu navzdol skoraj do tal. Lasuljar je vzel škarje in glavnik, razčesal spretno bogate lase, da so pokrivali sedečo Dodlo kot svilnata plašč. Nato je vzel v roko najdaljše, potegnil zanje kmetico in rekel: "Torej te-le bom vzel, kaj?"

Čudno hrepenenje po denarju se je polastilo Dodle v tem trenutku.

"Dajte sedem goldinarjev in lasje so vaši," je kriknila z nenaravnim glasom, kakor bi iz nje govoril kdo drugi. Nato je zatisnila oči. V tem je začutila na temenu glave prav pri koži škarje; njih mrzlo jeklo jo je zazeblo, da jo je mrzaz spreletel po hrbtu, in že je pod njimi zahrustalo enkrat, dvakrat tretjič...

"No, vidite, je že končano," se je nasmehnil Poldek; zamahnil je zmagovalno z lasmi, jih pogledal proti luči, spretno zvezal v vozle kot lan, da se ne bi zmešali, in jih vložil v torbo. A Dodla je z glavo med rokami obsedela na stolčku kot odrevenela.

"Hitro, mati, hitro si zavežite glavo, glavnik v lase in delajte se, kot bi se ne bilo zgodilo nič," je silil Poldek in šel na mizo sedem srebrnih goldinarjev. Videl je, kako je kmetica žalostna in si briše objokane oči s predpasnikom; celo njemu je zadrhtelo srce v prsih, smilila se mu je; zato je dodal, povrh še ruto s cveti in hitro odšel, da ga ne bi morda sočutje zapeljalo k še večji radodarnosti.

"Samo revščina, vsega je revščina kriva," je jecljala med zobmi Dodla in sram jo je bilo, kakor bi jo bil kdo ravnokar oskrnil. Kot je bila vajena, si je zavila glavo v ruto, a ni si upala pogledati na mizo. Gnusil se ji je ta denar...

V tem so zaropotale coklice na dvorišču.

"Za Boga, nekdo gre k nam," se je ustrašila, skočila k mizi, izvlekla miznico, zgrabila ruto in pometla z njo goldinarje v miznico, jih pokrila z ruto in se zagledala v vrata. Janežek je prišel z njive.

"Poslali so me, kaj se vam je zgodilo, da vas tako dolgo ni kosilom," je sporočal že med vrati.

"Prepozno prihajaš; zakaj pa nisi, ljubo dete, prišlo vsaj četrt ure prej?" je rekla mati in vzela sinka v naročje — ter izbruhnila v dolg jok, ki jo je pomiril.

(Dalje sledi.)

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMEJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

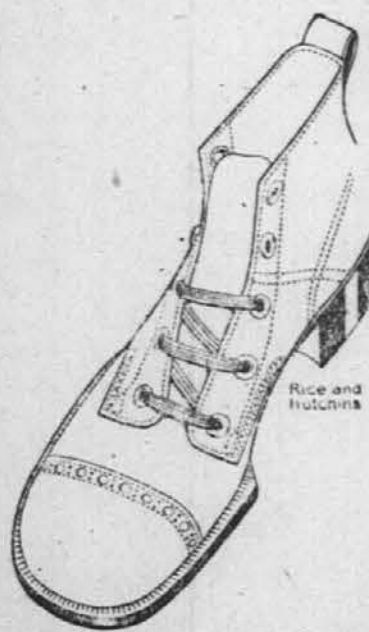
Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1949 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

SO. CHICAGO

Slovenec v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih čevljev za moške in žene, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trpežne čevlje.

Pri meni dobite čevlje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah.

Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo!

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

"SVOJI K SVOJIM!"

ANTON BAKŠE

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.

9534 — Ewing Avenue.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

Tisti človek, ki v resnici kaj dobrega stori, se ne potrebuje sam hvaliti pred svetom.

Kadar ima kaka ženska kaj zgodovinskega za seboj, da ji je v čast in ponos, tedaj kaj takega nikoli ne pozabi omeniti v družbi.

Ali ni čuden svet? Dokler ženske še dekleta, govore kaj bodo delale, ko bodo omožene, ko pa se omože pa govore kaj so delale, ko so bile še "ledik da frej"...

POZOR!

Ali ste že kdaj kadili naravne "HAVANA CIGARE"? Če jih še niste poizkusite jih! Boljših cigar na svetu ni!

NATURAL CIGAR COMPANY

Izdelovalci

NARAVNIH HAVANSKIH CIGAR

1716 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 6558.

Prodajamo na debelo in drobno! Se priporočamo vsem slovenskim trgovcem, gostilničarjem in slavnim društvam, da si naroče cigare od nas, kadar jih potrebujejo!

Letna razprodaja po nižani ceni!

ZA MOŽE IN MLADENICE
OBLEKE IN SUKNJE
PO POSEBNI
ZNIŽANI CENI
OD 25% DO 33% POPUSTA!

Vse obleke in suknje so iz najboljših izdelovalnic in narejene natančno, da prijajo vsakemu, ki jih kupi. Narejene so natančno po "ATLAS" vzoru.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠO BOGATO ZALOGO OBLEK IN SUKNJ, KI SO NASTAVLJENE TE DNI PO: \$19.50 — \$23.85 — \$28.50 — \$33.50.

VSE FANTOVSKO OBLEKE, "MACKINAWS" IN POVRŠNE SUKNJE SO ZNATNO ZNIŽANE.

POSEBNE CENE SO NASTAVLJENE NA MOŠKE HLAČE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slovenske družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajterk, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače

"Kranjske klobase," doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantirano, cene so zmerné. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.